

BU ÜLKEDEN FAŞİZMİN ADIDIR 12 EYLÜL

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 12 Eylül 1980 darbesinin 30. yıldönümü nedeniyle bir basın açıklaması yaptı.

Bugün 12 Eylül 2010. 12 Eylül 80'in üzerinden otuz yıl geçti. Halkına karşı sorumlulukları olan bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları ve onların örgütü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı odaları, bugün de sonuçları süren 12 Eylül'ü yargılamaktadır: Bu ülkede faşizmin adidir 12 Eylül.

70'li yılların son yarısında Türkiye, siyasetinden ekonomisine, günlük yaşantının her noktasına kadar tarihinin en bunalımlı günlerini yaşıyordu. Ekonomi iflastaydı. Döviz yokluğundan gerekli girdi malları alınamıyor, dış borçların faizleri bile ödenemiyor, temel tüketim malları bulunamıyordu. Dış borçların ödenemez hale gelmesinde IMF, OECD ve benzeri kuruluşlar, ekonomi programlarını iktidarlara dayatıyordu. Emperyalizm, yarattığı borç tuzağı ve "istikrarlı Türkiye" demagojisi ile ülkeyi baskılarına boyun eğme zorunda bırakıyordu. Kamu harcamalarının kısılması, sıkı para ve bütçe uygulamaları, KİT ürünlerine zam, yüksek oranlı devalüasyon, maaş ve ücret kısıtlamaları, düşük taban fiyatı belirlemeleri dayatılan ekonomik istikrar programını oluşturuyordu. 24 Ocak kararları diye bilinen "Ekonomik Önlemler Paketi" işte bu günlerde gündeme getirildi. IMF'nin de işaret ettiği şekilde ekonomik bunalımın yükü bu şekilde emekçi halkın üzerine yıkılacaktı. Siyasetin görünümü ise tam anlamıyla bir kriz şeklinde idi. MC hükümetlerinden sonra, yükselen halk muhalefetine bastırmanın yolu görülerek faşist çeteler ortalığa sürülmüş, iş yerleri, okullar, mahalleler ve fabrikalarda teslim alma saldırıları günlük olağan işler haline getirilmişti. Devrimci demokrat insanlara, aydınlara, gazetecilere, öğrencilere karşı saldırı, cinayet ve katliamlar düzenleniyordu. Kahramanmaraş, Çorum ve Malatya'da gerici ayaklanmalar tertipleniyor, mezhep ayrılıkları körükleniyor, saldırılarda onlarca insan topluca imha ediliyor, binlercesi yaralanıyordu. Öte yandan cana yönelik saldırılar, hemen karşıtıni yeşertiyor, direnme eğilimlerinin, karşıt örgütlenmelerin oluşumunu beraberinde getiriyordu. Teslim olmamaya, direnmeye, muhalefetin örgütlenmesine yönelik çabalar da çiğ gibi büyüyordu. Sonuçta kentlerin, kasabaların, köylerin, mahallelerin, okulların bölündüğü, siyasal cinayetlerin ve katliamların gündelik olaylar haline geldiği, bunlara karşı da direnmenin kitleselleştiği bir tabloydu görülen.

Bizim gibi ülkelerde özellikle 2. Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra olan bitenler, ancak emperyalizme bağımlılık olgusu ile birlikte anlaşılır hale gelir.

Ülkemizin önemli tüm sorunlarının ya da önemli olaylarının arkasında emperyalizme bağımlılık olgusunun yarattığı nedenler vardır. Tarihsel gelişimi içinde, ülke içi dinamikler eliyle, burjuva demokratik devrimlerinin yapılamamış olması, sanayi devrimlerinin yapılamaması, aksine, dışa bağımlı nitelik taşıyan ekonomi politikaları ile kapitalizmin geliştirilmeye çalışılması, emperyalist sömürü ve bağımlılık ilişkisini de beraberinde getirmiştir. Sömürü ilişkilerine göre şekil alan yapı sağlıklı bir sanayileşme ve kalkınma sağlamadığı gibi, aksine sürekli sistem içi ekonomik krizlerin oluşumunu sağlamaktadır. Ekonomik krizlerin faturası doğal olarak emekçilere kesilecek ve sonuçta siyasal ve toplumsal kriz doğal bir olgu olacaktır. Ekonomik anlamda emperyalizme bağımlılıkta, siyasal yapıların da bağımlılık ilişkisine girmesi kaçınılmazdır. Bu da bizde ve bizim gibi ülkelerde demokrasinin gelişiminin de dışa bağımlılığını gündeme getirmektedir. Demokrasinin gelişmemesinin de esas nedeni budur.

Şimdi olduğu gibi o dönemin de büyük emperyalist efendisi Amerika'dır. 12 Eylül ve 12 Eylül öncesi yaşananlar da ABD emperyalizminin ve onların işbirlikçilerinin sömürüye dayalı politikalarının ülkemizde yaşama geçirmeleridir. 12 Eylül, ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda gündeme getirilmiştir. Dışa bağımlılıktan oluşan ve dışa bağımlılıktan oluşacak ekonomik krizin halkın omzuna yıkılması için gündeme getirilmiştir. Süre giden sömürü düzeninin sermaye lehine onarılması yönünde; halkın

yükselen muhalefetinin bastırılması için gündeme getirilmiştir.

12 EYLÜL'DE NE OLDU?

650.000 kişi gözaltına alındı. 1.683.000 kişi fişlendi. Açılan 210.000 davada 230.000 kişi yargılandı. 71.000 kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden, 98.000 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılandı. 23.000 kişiye 0-1 yıl, 10.700 kişiye 1-5 yıl, 6.100 kişiye 5-10 yıl, 2.390 kişiye 10-20 yıl, 939 kişiye 20 yılın üzerinde ve 630 kişiye ömür boyu hapis cezası verildi. 7.000 kişi için idam cezası istendi. 517 kişiye idam cezası verildi, idamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderildi, idam cezası verilenlerden 50'si asıldı. 388.000 kişiye pasaport verilmedi. 30.000 kişi "sakıncalı olduğu için işten atıldı. 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkarıldı. 30.000 kişi "siyasi mülteci" olarak yurt dışına gitti. 300 kişi kuşkuyla bir şekilde öldü. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelendi. 14 kişi açlık grevinde öldü. 16 kişi "kaçarken" vuruldu. 95 kişi çatışmada öldü. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verildi. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirildi. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirdi. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için

yasaklandı. 23.677 derneğin faaliyeti durduruldu. 400 gazeteci için toplam 4.000 yıl hapis cezası istendi. 40 ton gazete ve dergi yakıldı.

12 EYLÜL NE DEMEK?

24 Ocak kararlarının uygulanmaya sokulması demek. IMF demek, Dünya Bankası demek, insanımızın tümüyle teslim alınması demek. Onların çocuklarının işi bitirmesi demek, işkence demek, tecavüz demek, hapisane demek, baskı demek, zor kullanmak demek. DAL demek, Mamak demek, Metris demek. Diyarbakır Cezaevi demek. Asmayalım da besleyelim mi demek. 12 Eylül hukukunun yaratılması demek.

SONUÇ YERİNE:

Ya yine "Şairin de dediği gibi, demeğe de dilim varmıyor ama kabahatin çoğu senin be canım kardeşim." denilecek, ya da "12 Eylül yargılanmalıdır" sözünün gerekleri hep birlikte yerine getirilecek.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

12 EYLÜL DARBESİ ANKARA'DA DÜZENLENEN MİTINGLE PROTESTO EDİLDİ

12 Eylül darbesi 30. yıldönümünde Ankara'da 11 Eylül Cumartesi günü düzenlenen "DARBELERE KARŞI DEMOKRASİ" mitingyle protesto edildi. Mitinge, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanca ve Odamızdan Yönetim Kurulu üyeleri ile Oda üyelerimiz katılım sağladı.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, Ankara Tabip Odası, KESK Ankara Şubeler Platformu ve çeşitli demokratik kitle örgütleri ile siyasi partilerin katıldığı eylem için Saat 11.00'de Toros Sokak'ta toplanılarak Abdi İpekçi Parkı'na yüründü. Katılımcılar yürüyüş sırasında 12 Eylül döneminde hayatını kaybedenlerin fotoğraflarını taşıdılar.

Yürüyüş sonrası Abdi İpekçi Parkı'nda Emek ve Demokrasi Güçleri adına ortak bir açıklama yapıldı.

12 EYLÜL VE SONRASI TMMOB PANELİ

12 Eylül darbesinin 30. yılı nedeniyle Devrimci 78'liler Federasyonu tarafından gerçekleştirilen etkinlikler çerçevesinde düzenlenen bir panelde, sürecin TMMOB'ye etkileri 12 Eylül 1980'den bugüne kadarki TMMOB başkanları tarafından değerlendirildi.

Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde 15 Eylül Çarşamba günü düzenlenen "12 Eylül ve Sonrası TMMOB" başlıklı panelde, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ve 12 Eylül'den bugüne TMMOB Başkanlığı yapmış Yavuz Önen, Teoman Alptürk ve Kaya Güvenç konuşmacı olarak yer aldılar. Yurt dışında bulunması nedeniyle panele katılmayan TMMOB Eski Başkanlarından Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık ise video kayıt sistemiyle salondakilere seslendi. Devrimci 78'liler Ankara Federasyonu Başkanı Hüseyin Esertürk'ün açış konuşmasıyla başlayan paneli, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Ramazan Pektaş yönetti.

Askeri darbe sırasında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürüten Yavuz Önen, döneme ilişkin anılarını anlatırken, 12 Eylül darbesinin can acıtan izlerini TMMOB'de de bıraktığını söyledi. Buna rağmen, TMMOB'nin yönünün hiç değişmediğini vurgulayan Önen, "Bütün arkadaşlar kendi koşulları içinde TMMOB'nin devrimci mücadelesini yürüttüler" dedi.

Panele, video kayıt sistemiyle katılan Bülent Tanık ise, 12 Eylül'ün yol açtığı yıkımı TMMOB'nin de, üyelerinin de kemiklerine kadar hissettiğini belirterek, "Ancak 12 Eylül, TMMOB'nin devrimci, toplumcu çizgisinin önüne geçememiştir" diye konuştu.

Teoman Alptürk de, TMMOB'nin ve odaların darbe döneminde kapatılma tehdidiyle karşıya karşıya kaldığını, kamuda çalışanların üyeliğinin zorunlu olmaktan çıkarıldığını anlattı. Alptürk, TMMOB'nin kendi disiplini ve devrimci yapısıyla bugünlere geldiğini kaydetti.

TMMOB'nin sınıfsal duruşu nedeniyle 12 Eylül'ün hedeflerinden biri haline geldiğini ifade Kaya Güvenç, "12 Eylül işçi sınıfına karşı bir harekettir ve işçi sınıfının bir parçası

olan mühendis ve mimarlar da bundan payını almıştır" diye konuştu.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ise 12 Eylül'ün Türkiye'de mühendislik-mimarlık hareketinin uzun soluklu çalışmasında bir kısa devre yarattığını, ancak 70'li yıllardan gelen dik duruşun TMMOB'yi dik tuttuğunu söyledi. Soğancı, "TMMOB'nin 12 Eylül'le hesaplaşma sürecini 1998'de bitirdiğini düşünüyorum. 1998'de düzenlenen TMMOB Demokrasi Kurultayı, 12 Eylül'le hesaplaşma ve örgütün kendini yeniden ifade etmesidir, bir manifestodur" dedi.

REFERANDUM ÇALIŞMALARINA YÖNELİK OLARAK TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 12 Eylül Anayasa Referandumu öncesi yürütülen “12 Eylül Anayasasına da, AKP Anayasasına da Hayır” kampanyasıyla ilgili olarak TMMOB örgütlülüğüne yönelik bir teşekkür mesajı yayımladı.

Sevgili Arkadaşlar,

TMMOB 41.Olağan Genel Kurulu'nda oy birliğiyle kabul edilen sonuç bildirgesinde belirtilmişti:

“12 Eylül Anayasasına da, onun bir devamı olan AKP anayasasına da “hayır” diyoruz. Eşitlikçi, özgürlükçü bir anayasa ancak demokratik katılımın bütün kanalları açılarak yapılabilir. Demokratik katılım olanaklarının önünü açmak üzere başta yüzde onluk seçim barajı, siyasi partiler ve seçim yasaları olmak üzere toplumun siyaset yapma olanaklarını engelleyen tüm yasaların değiştirilmesi için bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da mücadele edeceğiz.”

Bu kararımızdan hareketle; 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan referanduma yönelik olarak “12 Eylül Anayasasına da, AKP Anayasasına da Hayır” diyerek, tüm Türkiye çapında yürütülen faaliyetlerimize katılan üyelerimize, çalışanlarımıza, basın açıklamaları yapan Oda Yönetim Kurullarımıza, İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımıza, miting ve kitlesel basın açıklamalarında birlikte olduğumuz tüm emek ve demokrasi güçlerine gösterdikleri duyarlılık ve özverili çalışmalarından dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyoruz.

Söyledik, bir kez daha söylüyoruz:

12 Eylül ve darbe kurumları olarak bilinen ve toplumu üniversitelerden yargıya; basından sendikal örgütlenmeye kadar bütünüyle kontrol altına almayı hedefleyen yapılar ortadan kaldırılmalıdır.

Halkın siyasal temsiliyetinin önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Bunun için öncelikle yüzde 10 seçim barajı kaldırılmalı; adil bir seçim yasası hazırlanmalı, anti-demokratik Siyasal Partiler Yasası değiştirilmelidir.

Halkın siyasal mücadele ve örgütlenme hakkı önündeki bütün engeller kaldırılmalıdır.

Sendikal barajlar kaldırılmalı, grev ertelemeleri yasaklanmalı, kamu çalışanlarına grev ve siyaset hakkı sağlanmalıdır.

Güvencesiz çalışma yasaklanmalı, işten çıkarmalar durdurulmalıdır. Fazla mesai yasaklanmalı, ücretler düşürülmeden haftalık çalışma saati 35 saate çekilmelidir.

Halkın parasız eğitim, sağlık, barınma, ulaşım, su, temiz bir çevrede yaşama ve güvenceli çalışma hakkı gibi temel hakları anayasal güvence altına alınmalıdır.

Kürt halkının dil, kültür ve kimlik talepleri karşılanmalı, eşit haklar anayasal güvenceye alınmalıdır.

Alevi yurttaşların eşit yurttaşlık talepleri karşılanmalı, ayrımcılığa son verilmeli, 12 Eylül'ün bir ürünü olan zorunlu din dersleri kaldırılmalıdır.

Kadına yönelik ayrımcılık yasaklanmalı; kadınların çalışma yaşamına katılımının önündeki engeller giderilmeli, güvencesiz çalıştırılmaları önlenmeli, kadına yönelik şiddetin engellenmesi için tedbir alınmalı ve kadınların tüm sosyal ve siyasal haklarını güvence altına alacak düzenlemeler yapılmalıdır.

Özelleştirmeler durdurulmalı, özelleştirilen kamu kurumları tekrar kamuya iade edilmelidir.

Sevgili Arkadaşlar,

41. Olağan Genel Kurul Sonuç Bildirgesinde belirtilen talepler ve görüşlerimiz doğrultusunda TMMOB; bundan sonra da meslek alanlarımızdan hareketle; eşit, özgür ve demokratik bir ülke yaratma mücadelesinin içinde kararlılıkla yer alacaktır.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU TASARISI TASLAĞINA İLİŞKİN TMMOB GÖRÜŞÜ BAKANLIĞA GÖNDERİLDİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarısı Taslağı"na ilişkin TMMOB görüşü 14 Eylül 2010 tarihinde Bakanlığa gönderildi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Hazırlanan "İş Sağlığı ve Güvenliği Yasa Tasarısı Taslağı" Üzerine TMMOB Görüşü

Ülke üretim politikalarının oluşturulmasında ve uygulanmasında, ekonomik hedeflerin gerçekleşmesi ve ekonomik gelişimin sağlanmasında en önemli faktör; hiç kuşkusuz sorunsuz ve sağlıklı işleyen bir çalışma hayatıdır.

Bu gerçekten hareketle; işçi sağlığı ve iş güvenliğinin yalnızca çalışma hayatı kapsamında değerlendirilemeyeceği açık olup, konunun genel kamu hukuku prensipleri ve

kamu yararı ekseninde değerlendirilmesi zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle Birliğimiz, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunun yasal düzeyde ele alınmasını desteklemiş ve Bakanlığınızca oluşturulan kanun tasarısı taslağı komisyon toplantılarına katılmış ve katkı koymaya çalışmıştır.

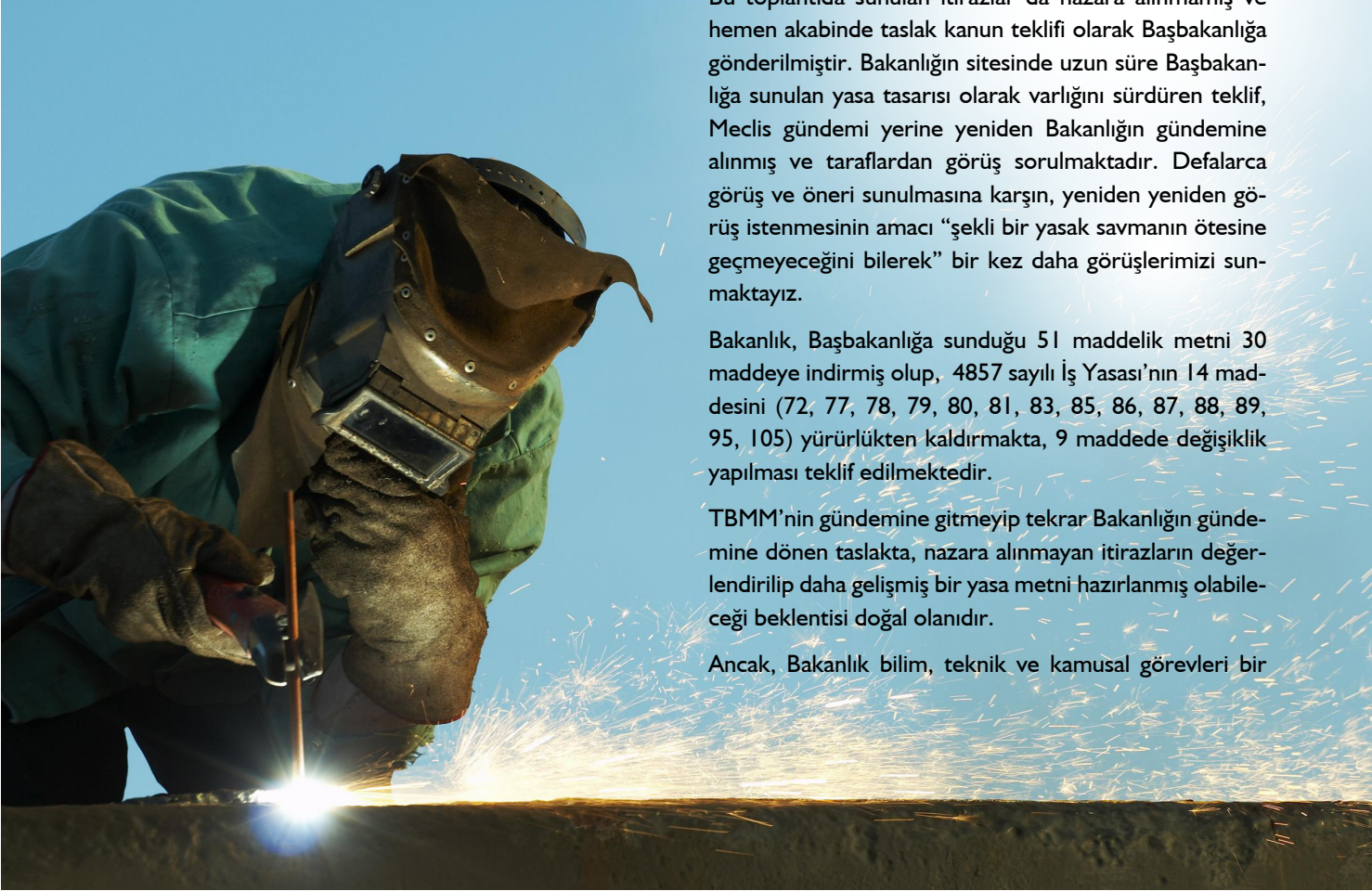
Ancak Bakanlık, bir türlü komisyon bileşenlerinin görüşlerine itibar etmemiş, en son 2008 yılının Ekim ayında - SGK Kavaklıdere sosyal tesisinde- dönemin Bakanı Faruk Çelik'in katılımı ile son toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda sunulan itirazlar da nazara alınmamış ve hemen akabinde taslak kanun teklifi olarak Başbakanlığa gönderilmiştir. Bakanlığın sitesinde uzun süre Başbakanlığa sunulan yasa tasarısı olarak varlığını sürdüren teklif, Meclis gündemi yerine yeniden Bakanlığın gündemine alınmış ve taraflardan görüş sorulmaktadır. Defalarca görüş ve öneri sunulmasına karşın, yeniden yeniden görüş istenmesinin amacı "şekli bir yasak savmanın ötesine geçmeyeceğini bilerek" bir kez daha görüşlerimizi sunmaktayız.

Bakanlık, Başbakanlığa sunduğu 51 maddelik metni 30 maddeye indirmiş olup, 4857 sayılı İş Yasası'nın 14 maddesini (72, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 95, 105) yürürlükten kaldırmakta, 9 maddede değişiklik yapılması teklif edilmektedir.

TBMM'nin gündemine gitmeyip tekrar Bakanlığın gündemine dönen taslakta, nazara alınmayan itirazların değerlendirilip daha gelişmiş bir yasa metni hazırlanmış olabileceği beklentisi doğal olanıdır.

Ancak, Bakanlık bilim, teknik ve kamusal görevleri bir

yana bırakıp, mühendisleri zorla içine soktuğu “iş güvenliği uzmanı” kavramından dahi çıkarmıştır. Böylece iş güvenliği alanını mühendislere kapatan bir taslak ortaya çıkmıştır.

Bakanlığınızın geri çağırıldığı yasa teklifi, hem uluslararası arenada, hem de üniversitelerde, Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin öngördüğü “yönetişim ilkesinin” nasıl hayat bulduğuna dair esaslı bir örnek olarak incelenecektir. Aynı zamanda kamu ve idare hukuku alanındaki incelemelerde kamusal bir yetkinin, nasıl bir husumete alet edildiğinin de örneğidir.

Bilindiği üzere, insanlık tarihinin geçirdiği evreler sonucu çalışma hakkı, temel insan hakkı olarak kabul edilmiştir. Ancak, bu hakkın tek başına soyut olarak kabulünün bir anlam ifade etmediğini de yaşanan deneyimler göstermiştir. Bu hakkın kullanımı ancak diğer temel haklardan olan yaşama hakkının özünü ihlal etmeyecek bir iş ortamının sağlanmasıyla olanaklıdır. Güvenlikli ve sağlıklı iş ortamlarının sağlanması artık ülke ölçeğinde değil, uluslararası belgelerle istenen bir durumdur. Sağlıklı ve güvenli ortamda yaşama hakkı temel insan hakkı olduğuna göre çalışma hakkının kullanılmasında, çalışanın beden bütünlüğünü ve sağlığını bozacak etkilerden iş yerinin arındırılması esastır. Bu hakkın korunmasında ve kullanılmasında Devlet asli sorumludur. Nitekim bu gerçek, alanın yasal düzenlemeye ihtiyaç duyulmasıyla da kendini göstermektedir. Bu nedenle de kamusal bir alandır ve bu alanın asli unsurlarının hak, yetki, sorumluluk ve cezaların hukuksal düzenlemede vücut bulması gerekmektedir.

Taslakta, işveren ve işveren vekiline yönelik idari para cezaları sıralanmış olup, iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı görevlendirmeyen ve risk değerlendirmesi yapılmayan iş yerlerine ilişkin cezaların dışında, uygulamaya yönelik aykırılıklara uygulanacak cezalar sembolik olup caydırıcı niteliği bulunmamaktadır.

Bizim ve sosyal tarafların tasarıdan beklediği amaç, çalışanların iş yerindeki tehlikelerle karşılaşma ve onlara maruz kalma olasılığını en aza indirmek için oluşturulacak örgütlenme, normlar ve sürekli gözetimi mümkün kılan bir yapıyı ortaya çıkarmaktır. Bu yapının tarafları ise, devlet, işveren, çalışanlar ve sendikaları, iş güvenliği mühendisleri ve iş yeri hekimleridir. Bu unsurların doğru kurgulanması, güvenlik kültürünün gelişimine ve sistemin

tesisine güçlü bir temel sağlayacaktır. Bu nedenle, iş güvenliği mühendisi, iş yeri hekimi ve sendikaları taslağın içine işlevine uygun ana unsurlar olarak doğru koymak gerekir. Bu unsurları inkâra dönük bir yaklaşım, taslağı sakatlayacağı gibi amaca da hizmet etmeyecektir.

Bugüne kadar bu koşullar ve taleplerimiz yerine getirilmiş değildir. Taslakta iş güvenliği mühendislerinin kavramına yer verilmediği gibi, hak, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hükümler henüz ortada yoktur, bu nedenle yasa taslağı çalışmalarına niçin çağrıldığımızı da anlamakta güçlük çekmekteyiz.

Kendi alanımıza ilişkin somut eleştiri ve önerilerimiz şunlardır:

1) Taslağın amaç maddesi mutlaka yeniden düzenlenmelidir.

Taslaktaki amaç maddesinde yetkili makam ya da başka deyişle devlet, kamu güvenliği ve kamu düzeni açısından tehlike oluşturan durumları engellemek gibi bir görev üstlenmemiştir. Taslağın amaç maddesi, işveren ve çalışanların görev, yetki ve sorumlulukları ile sınırlı tutulmuştur.

2) İş güvenliği mühendisi tanımına ve kendisine taslakta yer verilmediği gibi mühendis ve mimarlar Bakanlık bünyesinde çalışan ve çalışmış olanlar dışında yok sayılmıştır.

Taslağın tanımlar maddesinde yer alan “iş güvenliği uzmanı” tanımı “iş sağlığı ve güvenliği konularında görev yapmak üzere iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip kişiyi ifade eder” biçiminde düzenlenmiştir. İş güvenliği uzmanlığı belgesine kimler sahip olabilir sorusuna yanıt ise, meslek yüksek okullarının maden, inşaat, metal, kimya, elektrik, elektronik, makine, tesisat, iklimlendirme, petrol, otomotiv, seramik, mobilya, ağaç, tekstil, gıda, tarım, metalürji alanlarındaki programlar ile iş sağlığı ile güvenliği bölümünden mezun olanlar, teknik öğretmen, fizikçi, kimyager ve nihayet mühendis ve mimar. Yüksekokul mezunu bir kişi, Bakanlığın yetkilendirdiği bir şirketin açtığı dershaneye gitmesi durumunda (B) ve (C) sınıfı “iş güvenliği uzmanı belgesine” sahip olabiliyor.

İş güvenliği alanı mühendislik düzeyinde ele alınması gereken bir alan olmasına karşın, Bakanlığın mühendisleri yok sayarak bir düzenleme yapmaya çalıştığını görmekteyiz. Tüm bilimsel gereklilikleri yok sayarak ve alanın

ihtiyaçları ve muhatapları dışında araya giren bir kamu anlayışı kabul edilemez.

Mühendislik, lisans eğitimi sonucu kazanılan bir unvan olup, mesleğin icra kuralları ise Odasınınca belirlenir. Akademik unvanı YÖK'çe verilen, mesleki yeterliliği Odasınınca denetlenen bir mesleği, eşit olmayanlarla "iş güvenliği uzmanlığı belgesi"ne sahip olmaya indirgemek, ne bilimsel ölçüde ne de mesleğin birikim ve özüne uygundur.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı, kısıtlı kaynakların doğru kullanılmasını gerektiren evrensel nitelikte ve yükseköğretimle kazanılan mesleklerdir. Doğası gereği kamu hizmeti niteliği taşıyan ve kamu güvenliği ile yakından ilgili olan bu meslekler, ülkemizde olduğu gibi tüm dünyada da kimi standartlara, ölçütlere ve denetimle bağlanmıştır. Denetim, özellikle akademik ve mesleki yeterliliğin saptanması yönünden önem taşımaktadır. Bu denetim, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de meslek odaları aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Nitekim Anayasamızın 135. maddesinde de, meslek kuruluşlarının kamu kurumu niteliğinde yapılandırılmaları öngörülmüş ve bu kuruluşlara kamusal görevler ve yetkiler verilmiştir.

Taslakta ise, mühensilere herkes ders verebilir, iş güvenliği belgesine de herkes sahip olabilir. (A) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine de Bakanlıkta çalışmış olanlar sahip olabilir. Bu durum, evrensel mesleğin akademik tanımını ve bağlı odaların görev ve yetkilerini dışlayan bir içeriğe sahip olduğundan, kabul etmemiz olanaklı değildir.

3) Taslakta, "iş güvenliği uzmanlarının görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle hak ve yetkileri kısıtlanamaz" denmesine karşın iş güvenliği uzmanının bir tek hak ve yetkisine rastlamak olanaklı olmamıştır. "Bu kişiler görev ve yetkilerini mesleki bağımsızlık içerisinde yürütürler" biçiminde mesleki bağımsızlık ilkesi lâfzen ifade edilirken, nasıl sağlanacağı konusunda koruyucu hükme yer verilmiştir.

4) Taslak, iş güvenliği mühendisliği ve iş yeri hekimliği hizmetini dışarıdan satın alınan danışmanlık hizmetine indirgemıştır.

Tasarı taslağında vurgu, iş sağlığı ve güvenliği konusunda işverenin "iş yeri dışındaki uzman kişi veya kuruluşlardan hizmet satın alması" nadır. İş güvenliği ve sağlığı konularında hizmet sunucularının iş yerinde istihdamı esas alınmamış satın almaya yönlendirilmiştir. Böylece, iş

güvenliği mühendisi ve iş yeri hekimleri başka bir işverene tabi kiralık unsurlara dönüştürülmüştür. İş yerinin asli unsuru olmaktan çıkarılmış iş güvenliği mühendisliği hizmeti başka bir işverenin sattığı hizmet şekline dönüştürülmüştür. Bu yaklaşımdan, iş güvenliği ve işçi sağlığından beklenen toplumsal ihtiyacın karşılanamayacağı çok açık olup, Bakanlığın, kamusal bir hizmeti ticarileştirmeyi esas aldığı anlaşılmaktadır.

"İş güvenliği uzmanının" çalışacağı asgari sürelerle bakıldığına dışarıdan hizmet almanın işverenlerce daha makul olacağı açıktır. Oysa iş ve işçi güvenliğinin dışarıdan danışmanlık biçiminde hizmet satın almayla önlenemeyeceği açıktır. İş yaşamında dolayısıyla toplumsal yaşamda karşılık bulamayacak önlem ve istihdam biçiminin bu alanı iyileştiremeyeceği açıktır. İstihdam biçimini işverenin değil, işin niteliğinin belirlemesi gerekmektedir.

Maliyet unsuru, işverenin bakış açısıyla ele alınmış olduğundan kamusal yönü ve topluma maliyeti göz ardı edilmiştir. Oysa gelişmiş ülkeler, güvenlik kültürünün üretim maliyetinin kontrolüne ve üretimin etkinliğine olan katkısının farkına varmışlardır. Taslakta, yaralanma ve ölümlerin ortaya çıkardığı toplumsal maliyet ve insani boyutun daha vahim sonuçlar doğurduğu görmezden gelinmiştir. Çalışanın, dolayısıyla toplumun ve işletmenin en az zarara uğraması için işletme kurulmadan önce iş güvenliği mühendislik hizmetini almaya başlamak ve yapılacak işte olaylar gerçekleşmeden, tehlikeleri önceden tahmin etme, tanımlama ve değerlendirme ile işe başlanması gerekir. Bu önlemlere karşın olay gerçekleşmiş ise, olayların nedensel faktörleri olan tehlikeleri tanımlama ve değerlendirmek gerekmektedir. Günümüzde güvenliğin tüm yönleri açısından bilgi sahibi olmanın yanında, yönetim sistemlerini bilme, bilgileri güncelleme, sorun çözme ve karar alma yeti ve yetkisine sahip olmak gerekir. İşletmenin kurulacağı yerin saptanması ve projelendirilmesi, işin planlanması ve organizasyonu dâhil tüm anlatılanlar mühendislik ve mimarlık alanının parçalarıdır. Sanayileşme ve endüstrinin gelmiş olduğu evre mühendisliğin gelişimine koşturduğu gerçeğinden hareketle mühendislik hizmetinin maliyet unsuru olamayacağını görmek gerekir.

5) "Risk değerlendirmesi, kontrol, ölçüm ve araştırma" başlığı altında düzenlenen 10. madde bu ölçüm ve kontrollerin kimler tarafından yapılacağını bir yönetmeliğe bi-

rakmıştır. Risk değerlendirmesi konusunun da özel sektöre bırakılacağına ilişkin ifadelerin yer aldığı açıktır.

6) Daha önceki taslakta, “Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi” önerisinin içinin doldurulmadığı yönünde eleştirilerimiz karşılanmadığı gibi Konsey önerisi iyice işlevsiz hale getirilmiştir. Daha önce Konsey’e “ülke genelinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak ihtiyaç, öncelik, politika ve stratejiler için öneriler geliştirmek, tavsiyelerde bulunmak” biçiminde görev tanımlanmışken ve alanda “çalışma grupları oluşturulması” gerekliliği hüküm altına alınmışken, gönderilen bu taslakta olumlu yönlerin yine ayıklandığını görmekteyiz. İhtiyaç ve önceliklerin belirlenmesi, öneriler geliştirilmesi ve çalışma gruplarının kurulmasına ilişkin ibareler kaldırılmıştır. Konsey, göstermelik bir kurum olmanın yanında, üye tablosu itibarıyla da “Hükümet Konseyi”nden öteye gidememiştir. Üye sayısının ucu ise açık bırakılmıştır.

Sonuç olarak;

Önceki taslaklara ilişkin madde bazında önerilerimizi daha önce Bakanlığınıza iletmış olduğumuzdan, daha geri hükümler içeren bu taslağa ilişkin madde bazında bir irdelemeye gidilmemiştir.

Bakanlığınızca “İstihdam Paketi” ve “Gelirler Vergisi” adı altında torba yasalara yerleştirilen İş Yasası'nın 2, 78, 81 ve 82 maddeleri ile ÇASGEM'in ve Bakanlığın yetkilerinin de yapılan değişiklikler ile bu süreç zaten sakatlanmıştır.

Her yeni taslak ve yasa değişiklikleri mühendis ve mimarları bilinçli olarak süreç dışında tutmaya dönük olmuştur.

İş yaşamının gerekleri ve ihtiyaçları dışında, bilime ve teknolojiye aykırı olarak diğer meslek gruplarını mühendislerle karşı karşıya bırakan politikalarınızı onaylamamız olanaklı değildir.

Eşit olmayanlara, eşit hak ve yükümlülükler yükleyen anlayışınız iş ortamında barışı kasıtlı olarak bozmaya yönelik olduğundan bu taslağa ilişkin madde bazında bir öneride bulunmanın anlamlı olmadığını düşünmekteyiz.

Bakanlığınızın oluşturduğu güvensizlik ortamı ancak Bakanlığınızın sosyal tarafların mutabık kaldığı görüşlere, bilimsel kurallara riayet ve yargı kararlarına göstereceği saygı ile giderilebilir. Bu güven sorunu aşılımadan sosyal tarafları bir araya getirmenin pratik bir yararı olmadığını düşünmekteyiz.

TÜRKİYE’NİN ÖNCELİKLİ GÜNDEMİ BARIŞIN EGEMEN KILINMASIDIR

TMMOB, DİSK, KESK ve TTB 15 Eylül 2010 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Türkiye demokratikleşme sürecinde bir kez daha kritik bir dönemeçtedir. Toplumsal talepler ve halkımızın demokratikleşme yönündeki beklentileri ancak ülkede barışın dilinin hakim olması, sorunların üzerine diyalogu, katılımı öne çıkaran bir yaklaşımla karşılanabilir.

Türkiye yapılaşmış savaş ve çatışma koşullarında başta can kayıpları olmak üzere maddi manevi ağır bedeller ödemiştir. Soruna yönelik askeri çözüm yaklaşımlarının geçersiz olduğunun defalarca kanıtlanması dışında hiçbir olumlu sonucu olmayan çatışma ortamından ülke bir an önce çıkarılmalıdır. Ancak bu yakıcı ihtiyaca karşın akan kan durmamaktadır.

Bu nedenle şu anda yaşanan “eylemsizlik” sürecinin devam etmesi ve barış ortamının kalıcı bir hale getirilmesini önemli buluyoruz. Sorun ancak kalıcı bir barışın yaratacağı

güven ortamında tartışılabilir ve çözüme kavuşturulabilir.

Barış ortamının kalıcılaştırılması ise siyasi iktidarın toplumsal gerilimi azaltmak yönünde bir iradeyi ortaya koymasıyla mümkün olacaktır. Bu doğrultuda operasyonlar durdurulmalı, alınan “eylemsizlik” kararı devam ettirilmeli, silahlar mutlaka susturulmalıdır. Belediye başkanları başta olmak üzere meşru zeminlerde verdikleri mücadele ya da dile getirdikleri görüşleri nedeniyle tutuklu bulunan yurttaşlar salıverilmeli, demokratik bir tartışma ortamı yaratılmalıdır.

Tüm siyasi partiler ve toplumsal örgütlerin temsilcileri kalıcı bir barış ortamının yaratılması için sürece aktif bir biçimde katılmalı; ırkçı-şoven, dışlayıcı yaklaşımların elimizdeki barış fırsatını bir kez daha heba etmesi engellenmelidir.

DİSK, KESK, TMMOB, TTB

19 EYLÜL 1979 TMMOB DİRENİŞİNİN 31. YILDÖNÜMÜ...

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin tarihinde mi-henk taşlarından biri 19 Eylül 1979 direnişidir. 17 Eylül 1979'da TMMOB ve Birliğe bağlı Elektrik, Fizik, Harita ve Kadastro, İnşaat, Jeoloji, Kimya, Maden, Makina, Metalurji, Meteoroloji, Mimarlar, Orman, Ziraat Mühendisleri ve Şehir Plancıları Odası yöneticileri Ankara'da bir basın toplantısı düzenleyerek tüm mühendis ve mimarların 19 Eylül 1979 Çarşamba günü bir günlük iş bırakmaya çağrıldığını açıklarlar. 19 Eylül günü sabahın erken saatlerinde başlayan eyleme TMMOB üyeleri ve çok sayıda teknik personel katılmış, 55 ilde 740 iş yerinde eylem başarıyla uygulanmıştır.

19 Eylül 1979 iş bırakma eyleminin 31. yıldönümünde dönemin belgelerini bir kez daha paylaşıyoruz:

İş bırakma eyleminin duyurulduğu 17 Eylül 1979 tarihli Oda başkanlarıyla yapılan basın toplantısı metni:

Maden ocaklarından-enerji santrallerine, fabrikadan-tarlalara, şantiyelerden-bürolara dek hayatın her alanında çok zor koşullar altında görev yapan mühendis ve mimarlar, tüm emeği ile geçinenler gibi, giderek daha da büyüyen sıkıntılar içinde yaşamağa çalışmaktadırlar.

Bugün, nicel ve nitel yönden her işimizi görecekteknik elemana sahip bulunulan Türkiye'de bütün önemli işler yüz binlerce lira aylıklar ödenerek yabancı sözde uzmanlara gördürülmekte, gelişmemizin-kalkınmamızın yönetim ve denetimi yabancılara terk edilmiş bulunmaktadır.

Bu yapı içinde bilim ve tekniği emekçi halkının çıkarları doğrultusunda yalnızca onun hizmetine sunması engellenen yurtsever mühendis ve mimarlar, tüm çalışanlar gibi; bir yandan açlığa, işsizliğe, yurt dışına göçe zorlanmakta öte yandan aynı zamanda baskılara, kısımlara, faşist saldırılara hedef olmaktadır.

Büyük bir kısmı kamu kesiminde çalışan, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip bulunmadığı için ücretleri tek taraflı olarak belirlenen mühendis ve mimarların ücretlerinin hayati giderleri karşılayacak biçimde değil de, IMF buyruklarına göre düzenlenmesini kabul etme olanağı yoktur.

Sorunlarımız, baskılarla-faşist saldırılarla-kuyruklarla-yokluklarla-IMF'lerle ömür tüketen emekçi halkımızın sorunları ile birdir.

Ev kiralınının 6-7 bin liradan başladığı, boğaz tokluğu için 6-7 bin liranın gerektiği bugün; hiçbir kimse ya da kesim bizleri

5-6 bin liralık maaşlarla, ayın başında tükenen maaşlarla geçinmeğe mahkum edemez.

Bütün bunları değerlendiren TMMOB, kitlesi ile birlikte yıllardır ve özellikle son aylarda şu istemlerini dile getirmiş ve gerçekleşmesi için her yolu denemiştir:

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskılar giderilmeli, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.

2. Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır.

4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.

Ancak bu istemler gerçekleştirilmemiş; aksine biraz daha işsizlik, pahalılık ve yoksulluk, biraz daha baskı ve faşist saldırılar geliştirilmiştir.

Mühendis ve mimarlar örgütleri TMMOB ile birlikte son olarak, birkaç yüz liralık artış gelirin malum "Yan Ödeme Kararnamesi"nin kesinleştiğinin açıklamasından sonra, Türkiye'nin dört bir yanında şunları söylemişlerdir:

"Bizler, tüm kamu çalışanları gibi; yaşama sorunumuzun, bir ölçüde Dünya'nın yalnızca 6 ülkesinde bulunmayan grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların elde edilmesi ile çözüleceğini biliyor ve mutlaka alacağımız bu hak için mücadelemizi sürdürüyoruz. Bu süreçte, bugün için ve geçici olarak şu iki öneriyi ilgililere sunuyoruz:

1- Ya bize hiçbir ücret ödemeyin; ev sahibi, bakkal, kasap, manav vb. gibi yerlerle sizin aranızda aracı olmaktan bizleri çıkarın bunlara ödemeyi siz yapın,

2- Ya da, bunları karşılayabilecek asgari ve gerçek ücret önerilerimizi benimseyin ve uygulayın.

Geçici olarak bu iki önerimizden birinin gerçekleştirilmesi kabulümüzdür. Bunu da sağlamadığınız takdirde, sağlanın-

caya dek üretimin her alanında en etkin gücümüzle mücadele edeceğiz."

Ancak görülmektedir ki bu görüş ve önerilerimiz de benimsememiştir.

Yaşamak, bilim ve tekniği emekçi halkının hizmetine sunmak isteyen Türkiye mühendis ve mimarları haklı isteklerini gerçekleştirmek için, bugüne dek, gerekli her şeyi yapmışlardır. Bugün haklı isteklerini gerçekleştirecek konum ve etkinliktedirler. Haklı mücadelelerinde yalnız olmadıklarını; işçi, memur, öğretmen, sağlık personeli gibi tüm emeği ile geçinenlerin ve örgütlerinin bizlere onur veren desteklerini aldıklarını bilmekte ve mücadelelerinin başarıya ulaşacağına inanmaktadır.

Türkiye mühendis ve mimarları gerek tek başlarına gerekse diğer çalışanlarla birlikte etkin bir mücadeleyi sürdürmeye kararlıdır ve bu yolda bugün her zamankinden daha da güçlüdürler.

Gerek diğer çalışanların da desteğini alarak sürdürdüğümüz çalışmalarımızın; gerekse diğer çalışanlarla birlikte başlattığımız ve gelecek günlerde daha da yükselecek ortak çalışmalarımızın mutlaka başarıya ulaşacağına inanıyoruz.

Haklarımızı elde etme yolunda verdiğimiz ve güçlendirerek vereceğimiz mücadeleler sırasında gelen ve gelecek olan baskı ve saldırıların bizleri yıldıramayacağı konusunda hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Bu görüşlerden ve değerlendirmelerden hareket eden TMMOB Yönetim Kurulu bugün için yalnızca bir uyarı olarak,

Tüm mühendis ve mimarları, 19 Eylül 1979 çarşamba günü bir günlük iş bırakmaya çağırmayı kararlaştırmıştır.

Emekçi halkımıza ve üyelerimize duyuruyoruz.

19 Eylül 1979'da TMMOB Başkanı Teoman Öztürk bir basın açıklaması yapar; "TMMOB çağrısı uyarınca bu sabah başlayan 1 günlük iş bırakma eylemi başarı ile sürmektedir. Yetkililerin bugünkü basın da yer alan demeçleri yıllardan beri haklı isteklerini sabırla ve bütün yolları deneyerek dile getiren mühendis ve mimarları aldatmayacaktır" der:

Mühendis ve mimarların, örgütleri TMMOB'nin çağrısına uyarak insanca yaşama ve grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları alma yolunda başlattıkları "1 günlük iş bırakma"

uygulaması bütün Türkiye'de, pek çok işyerinde bugün sabahtan itibaren başlamıştır, sürmektedir.

Sayıları yüz bine varan Türkiye mühendis ve mimarlarının tek yasal yetkili kuruluşu olan TMMOB, üyelerinin sorunları ve çözüm yolu konusunda, uzun süredir ilgilileri uyarmakta fakat bu görüş önerileri sürekli olarak dikkate alınmamaktaydı.

Memurlara ve özellikle teknik personele yan ödemelerle büyük olanaklar (!) sağlandığı bugünkü gazetelerde, ilgililerin büyük boy demeçleri ile açıklandı. Yine bugünkü gazetelerde yüzde yüze varan zamlarda, teknik personel için bunun da yeterli olmadığı ancak Devletin olanaklarının bu kadar olduğundan dem vuruldu. Yine ilgililer "bu kadar zamma rağmen Mühendis ve Mimarların siyasal amaçlı eylemleri itibar etmeyeceklerini umduklarını..." açıkladılar.

Ancak bu büyük rakamların hangi ücretler üzerine ve kaç kişiye verildiğini açıklamaktan sürekli olarak kaçınanlar; yeni göreve başlayan ve çoğunluğu oluşturan Mühendis ve Mimarların bu son zamlarla ellerine geçecek olan 6-7 bin lira ile nasıl yaşayacaklarını açıklamamaktadırlar.

Kamu kesiminde çalışan 70 bine yakın Mühendis ve Mimarın % 1.8' ine birkaç bin lira fazla vererek, 70 bin kişiye yüksek bir zam yapıldığını söylemek gülünçtür.

Ayrıca bugünkü Yan Ödeme Kararnamesi çalışanların hiçbir kesimine hiçbir şey getirmemekte ve Teknik Elemanları, tüm çalışanları bölmeyi ve ortak mücadelelerini zayıflatmayı da hedeflemektedir. "Devletin olanakları yoktur" diyenler, yerli ve yabancı tekellere milyarlar aktaran, yabancı sözlü uzmanlara yüzbinlerce lira aylık veren, gelişmenin ve kalkınmanın denetim ve yönetimini yabancılara teslim edenler, kitlelerin haklı mücadelelerini engellemeyecek ve kitleleri yanıltamayacaktır.

Ama ne açıklanan rakamlar, ne de göz dağı vermeyi ve haklı bir eylemi zaafa uğratmayı amaçlayan beyanatlar ve siyaset yapıyor demagogileri, yıllardan beri haklı istemlerini sabırla ve bütün yolları deneyerek dile getiren mühendis ve mimarları aldatamayacaktır.

Bugün tüm mühendis ve mimarlar, örgütleri TMMOB'nin öncülüğünde ve tüm diğer çalışanlar ve örgütlerinin desteğini alarak anayasal haklarını kullanmaktadırlar. TMMOB bu karar ve uygulayışı ile Kuruluş Yasasında kendisine yüklenmiş olan görevleri yerine getirdiği inan-

cındadır. Ve üyelerinin bu kararı uygulamada gösterdikleri inanç ve kararlılık güven vericidir, hakların elde edilmesi mücadelesinin mutlaka başarıya ulaşacağına en açık kanıtıdır.

Bugünkü mücadelemizde bizlere omuz veren ve gücümüze güç katan tüm kuruluş ve üyelerine Mühendis ve Mimarlar adına teşekkür ediyoruz. Diğer çalışanlar ve örgütleriyle birlikte önümüzdeki günlerde daha güçlü ve yaygın bir mücadeleyi başarıya ulaştırıncaya dek sürdüreceğimize inandığımızı açıklamayı bir görev sayıyoruz.

Bugünkü eylemimiz, tüm baskılara karşı başarıya ulaşacak ve mücadelemiz güçlenerek sürecektir.

Emekçi halkımıza duyururuz.

20 Eylül 1979'da TMMOB Başkanı Teoman Öztürk ve TMMOB'ye bağlı 18 Odanın yöneticileri bir basın toplantısı yaparak, TMMOB'nin çağrısıyla yapılan 1 günlük iş bırakma eyleminin başarıyla gerçekleştiğini açıklarlar:

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından yapılan çağrı uyarınca dün Türkiye düzeyinde gerçekleştirilen "Bir günlük iş bırakma eylemi" başarı ile sonuçlandı.

Çalışanların bir parçası olan; grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip olmadığından ücretleri tek taraflı ve çok yetersiz düzeyde belirlenen; işsizliğe, geçim sıkıntısına mahkûm edilen; emekçi halkımızın çıkarlarını savunduğu için baskılara, kıyımlara, faşist saldırılara uğrayan mühendis ve mimarlar, örgütlerinin çağrısını büyük bir inanç ve tam bir kararlılık içinde işyerlerinde uyguladılar.

Gerek eylem öncesinde, gerekse eylem anında çok yönlü destekleri ile bizlere güç katan tüm demokrasi güçlerine, hemen başlarda teşekkür etmeyi önemli bir görev sayıyoruz.

19 Eylül eylemi her aşaması ile çalışanların ve örgütlerinin fiili birlikteliğini gerçekleştirmesi açısından son derece önemlidir, önümüzdeki günlerde çalışanların verecekleri ortak mücadeleler açısından olumludur, güven vericidir.

19 Eylül 1979 günü gerçekleştirilen iş bırakma eylemine mühendis ve mimarların % 100'e yakın bir bölümü katılmıştır.

İlk gelen bilgilere göre 49 ilde 443 işyerinde mühendis ve mimarların yanı sıra; işçi, teknik eleman, memur, sağlık gö-

revlisi vb. çalışanlarında katılımı ile 100 bini aşkın kamu çalışanı eyleme aktif olarak katılmışlardır. Teknik eğitim gören bazı öğrenciler de eylemimizi desteklemişlerdir.

Uyarı niteliğindeki bu eylem sırasında genellikle işyerlerinde yapılan ön toplantılar sonrasında işyerleri topluca terk edilmiştir. Bunun yanı sıra bazı işyerlerinde üretim durdurulmuş, formlar ve yürüyüşler düzenlenmiş, değişik eylem biçimleri sergilenmiştir.

Haklı isteklerimizi elde etmek için gerek içimizde gerekse diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte sürdürdüğümüz mücadele bitmemiştir. Program uyarınca diğer kuruluşlarla ortak çalışmalarımızı daha güçlü bir biçimde sürdüreceğiz, bölgesel eylemler ve çalışanlar kurultayını mutlaka gerçekleştireceğiz. Çalışanların ortak mücadeleleri sonunda tüm haklarını mutlaka alacaklarından kimsenin kuşkusu olmalıdır.

Kendi siyasi tercihleri ile IMF'ye boyun eğenler, bunun sonuçlarından zarar görenlerin haklı çıkışlarını eylem öncesinde "siyasi amaçlı eylem" demagogileri ile zayıflatmaya çalışmışlardır. Oysa bu demagogileri yapanların, temel tüketim malları, ev kirası vb. fiyatları ile ilgilenmezken, çalışanların maaş ve ücretlerini kısıtlamalarının ardındaki siyasi-sınıfsal tavır çok açık olarak görülmektedir.

Eylem öncesindeki açıklamalarımızda belirttiğimiz gibi hiçbir baskı bizleri haklı mücadelemizden alıkoyamayacaktır. Yetkililerin son eylemde görülen kararlılık karşısında, bu konuda gereken dersi çıkaracaklarını umuyoruz.

Mühendis ve mimarlar, diğer çalışanlarla birlikte, bugün sahip olmadıkları demokratik direnme haklarını er geç alacaklar, giderek kendi yaşam koşullarının belirlenmesinde söz ve karar sahibi olacaklardır.

Emekçi halkımıza duyururuz.

HAZINE MÜSTEŞARLIĞI'NA GATS ÇEVRE HİZMETLERİ KONULU YAZI GÖNDERİLDİ

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na 27 Eylül 2010 tarihinde Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) çerçevesinde çevre hizmetleri konulu yazı gönderildi.

**T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı'na
ANKARA**

İlgi: 03.09.2010 tarih ve B.02.1 HZN.0.09.06.01/42854 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS)'ın XIX'uncu maddesi uyarınca, uluslararası hizmet ticaretindeki liberalizasyon ve şeffaflık düzeyinin artırılması amacıyla, 2000 yılında başlatılan, Katar'ın başkenti Doha'da düzenlenen IV. Bakanlar Konferansı ile Doha Kalkınma Gündemi kapsamına dahil edilen hizmet ticareti müzakerelerinin halen devam ettiği, bazı hizmet sektörlerine ilişkin sınıflandırma önerilerinin tartışıldığı, bu sınıflandırma önerileri arasında çevre hizmetlerinin yer aldığı ve Deklarasyonun 31, 32 ve 33. maddelerinde ve özellikle 31 (iii) paragrafında "çevresel mal ve hizmetlere uygulanan tarife ve tarife dışı engellerin azaltılması mümkünse kaldırılmasına yönelik müzakerelere başlanması" kararlaştırılmıştır denilmektedir. Çevre hizmetlerinin CPC ve W/120'deki

sınıflandırılmasında ne tür değişiklikler yapılabileceği ile sınıflandırmaya ne tür hizmetlerin ilave edilebileceği, iklim değişikliği hizmetlerinin nasıl tanımlanacağı ve listeye eklenebileceği hakkında görüşlerimizin 24.09.2010 tarihine kadar iletilmesi istendiği belirtilmektedir.

Ulusal mevzuatta, ÇED Yönetmeliği gereğince ÇED, çevresel etki değerlendirmesi çalışmaları yürütülerek çevre üzerindeki olası etkileri belirlenmekte ve bunlara karşı alınabilecek önlemlerin de yer aldığı ÇED/ÇED Ön Araştırma Raporları hazırlanarak "ÇED Olumlu"/"ÇED Gerekli Değildir" kararlarının alınmış olması gerekmektedir. Böylece ÇED/ÇED Ön Araştırma Raporları hazırlanmaktadır. Raporlarda faaliyetin gerçekleştirileceği alanın; hava, su, gürültü, flora-fauna, toprak özellikleri, tarım alanları, koruma alanları, meteorolojik özellikleri, jeolojik özellikleri vb. mevcut çevresel özellikleri belirlenmekte ve faaliyetin gerçekleştirilmesinin söz konusu alan üzerindeki olası etkilerinin neler olabileceği, çeşitli hesaplamalar ve modellemelerle yapılması gerekli olup, Çevre Kanunu'na istinaden çıkarılmış olan, Hava Kalite-

sinin Korunması Yönetmeliği, Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği, Gürültü Kontrol Yönetmeliği vb. yönetmeliklerde belirlenen sınır değerlerle karşılaştırılmakta ve bu değerleri aşması durumunda ise bu etkilere karşı alınabilecek önlemler listelenmektedir.

Ayrıca projenin işletme aşamasındaki faaliyetler ile bunların çevre üzerine etkileri ve alınabilecek önlemler de belirlenmesi, raporların kapsamında yol projelerinden kaynaklanabilecek çevresel etkilere karşı peyzajın korunması için alınabilecek önlemlerde detaylı olarak belirtilmesi gerekmektedir. Bu raporların kapsamında ayrıca yolun işletmeye açılmasından sonra oluşacak gürültüyü azaltmak üzere yol boyu ağaçlandırması ve gürültüye hassas kesimlerde bitkisel perdeleme işlemleri yapılacağı ifade edilmektedir.

ÇED Yönetmeliği'nin EK- I LİSTESİ'nde Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi yer almaktadır. Bu liste ve mevzuat gereği ülkemizde icra edilen mevcut çevre hizmet tanımları kapsamı;

- Karayolları Kuruluş Kanunu,
- ÇED Yönetmeliği gereğince, ÇED/ ÇED Ön Araştırma raporları hazırlanması,
- Peyzaj tanımında "Avrupa Peyzaj Sözleşmesi"nde verilen peyzaj tanımı kullanılması,
- Biyolojik çeşitliliğin korunması ile ilgili olarak ülkemiz mevcut mevzuatının belirlenerek Avrupa ülkeleri ile ülkemiz mevzuatı karşılaştırılması,
- Biyolojik çeşitliliğin korunması hizmetleri kapsamında önce proje konusu alanın mevcut durumu alana veya konulacak türe ya da türlere göre uygun koruma yöntemleri belirlenmeli, belirlenen yöntemin idarece onayından sonra proje hazırlanmalı ve projenin uygulanmasına geçilmesi,

biçiminde özet olarak ifade edilebilir.

Ulusal mevzuat böyle olmakla birlikte bu hizmetlerin büyük bölümü ve bu hizmetleri ifa edecek hizmet sunucuları tanımlı değildir. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın tek taraflı tasarrufu ile yönetmelik değişmekte ve buna bağlı hizmet ve sunucular da değişmektedir. Yani bu alan ihtiyaçlara ve hizmetin gereklerine uygun bir zemine henüz oturmuş değildir. Çevre hizmeti, mühendislik alanı olmasına karşın, "çevre görevlisi" adı altında Bakanlığın verdiği belgeye sahip olanların hizmet sunucusu olduğu bir ortamda bu alanın serbestiye açılması ve ülkemizde olgunlaşmamış ve yeni açılan tartışmaların sonucu beklenmeden "iklim

değişikliği" adı altında tanımlı olmayan bir alanın yaratılması ve hizmet ticaretine açılması maddi olarak olanaklı değildir. Kaldı ki, AB üyelik sürecinde "Çevre Faslına" açılması ile birlikte artan çevresel çalışmalarda ülkemize yoğun yabancı meslek mensubu akışının olduğu bir gerçektir. "Hizmet ticareti" olarak adlandırılan bu süreç çevresel konularda yapılan projelerde hâlihazırda "tek taraflı" (ülkemize doğru) başlamış bulunmaktadır. Bunun yanında, kentsel çevre sorunlarında ve altyapı çalışmalarında yine malların serbest dolaşımı ile birlikte faaliyetler yürütülmektedir. Örneğin, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülen projelerde başta Danimarka, Norveç, Almanya ve İngiliz uyruklu mühendisler çalışmaktadır. Mühendis ücretlerinin projelerin yüzde 80-85'lik kısmını oluşturduğu düşünüldüğünde zaten ülke mühendisleri haksız rekabetin kurbanı olmuş durumdadır.

Sağlıklı bir çevrede yaşamının temel insan hakkı olduğu gerçeğinden hareketle, çevresel hizmetler kâr amacı güden kuruluşlara bırakılamayacak bir "kamu hizmeti"dir. Bu kapsamda, DTÖ vb. örgütlerin yapmış oldukları çalışmalar dahilinde çevre hizmetlerinin ticari hedefler doğrultusunda uluslararası piyasanın koşullarına bırakılması tarafımızca uygun görülmemektedir.

Sonuç olarak; tüm hizmet sektörlerinde olduğu gibi bu alandaki sunucuların yeterliliklerine ve uygulama kurallarına ilişkin iç mevzuat henüz AB ülkelerinde olduğu gibi tutarlı, paralel ve birbirini tamamlama ve teyit etmekten uzaktır. Bu süreç ülkemizde tamamlanmamıştır. Bu nedenle, iç mevzuatı tanımlı, uygulamanın önünü açan, objektif, nesnel bir düzeye çıkarmak öncelikli görev olmalıdır. Bu görevi tamamlamadan, bu alanları kural dışı, denetimsiz yabancı meslek mensuplarına açmak, hem mühendis, mimar ve şehir plancılarına hem de topluma büyük haksızlıktır. İklim değişikliğinin sorumlusu olan ülkelerin ne yaptığından çok, az gelişmiş ülkelere hizmet sunma/satma istemine ülkemiz olumlu yaklaşmamalıdır. Müsteşarlığınızdan beklentimiz, tartışma ve görüş oluşturma olanağı yaratmayan kısa sürelerde müzakerelerin sonuçlarının sorulduğu bir yazışma değil, bizatihi müzakerelerin yapıldığı toplantılara Birliğimizin katılımının sağlanmasıdır.

Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

N.Hakan GENÇ
TMMOB Genel Sekreteri

TMMOB 41. DÖNEM OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULUNA YÖNELİK OLARAK TMMOB GENEL KURUL DELEGELERİNE

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 24-25 Eylül 2010 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilecek 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu öncesi delegelere yönelik bir mesaj yayımladı.

Sevgili Arkadaşlar,

Mayıs ayının son günlerinde gerçekleştirdiğimiz 41. Dönem Genel Kurulumuzda zaman yetersizliği nedeni ile başlayamadığımız "41.Olağan Genel Kurul Kararlar Komisyonu raporunun görüşülmesi ve karara bağlanması" maddesini tamamlamak üzere 24-25 Eylül 2010 tarihlerinde Ankara'da Kocatepe Kültür Merkezi'nde yeniden bir araya geleceğiz.

Hepimiz biliyoruz: 1950'lerden beri yaratılan değerlerimiz ve 70'lerde çizilen yol haritamızın bu dönemki kenar çizgilerini belirlemek üzere yapacağımız 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulumuzda alacağımız kararlar örgütümüz için çok önemli. Bunun için hepimizin Genel Kurula katılımı çok önemli.

Genel Kurul onayı için verilen "Karar önerileri" ve bu önerilere yönelik olarak "41. Dönem Genel Kurul Kararlar Komisyonu Raporu" oda merkezlerimizden ve odalarımıza bağlı şubelerimizden temin edilebilmektedir.

"Bu ülkenin, bu ülke insanının TMMOB'ye olan ihtiyacı devam etmektedir" sözünden hareketle ve halkımıza olan görev ve sorumluluklarımızın bilinciyle; "daha demokratik, daha işlevsel bir TMMOB örgütlülüğü için", "birlikte üreten, birlikte karar alan, birlikte yöneten bir TMMOB örgütlülüğü için", "Kararlar almak için" 24-25 Eylül'de Ankara'da buluşuyoruz.

Hepimize kolay gelsin.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 41. DÖNEM OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu 24-25 Eylül 2010 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi. TMMOB'nin 27-30 Mayıs 2010 tarihlerindeki Olağan Genel Kurulu'nda zaman yetersizliği nedeniyle görüşülemeyen Kararlar Komisyonu raporunun görüşülmesi gündemiyle toplanan Olağanüstü Genel Kurula 724 delege katıldı.

Divanın oluşturulmasıyla başlayan Olağanüstü Genel Kurul'da Divan Başkanlığına Nevzat Uğurel, Başkan Yardımcılıklarına Ülkü Özer ve Hüseyin Önder, Yazman Üyeliklere Nergiz Bilgin, Fuat Kılıç, Timur Bilinç Batur ve Celal Çetin Demirel seçildi.

Divanın oluşumundan sonra TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı bir konuşma yaptı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın Genel Kurul açış konuşması şöyle:

Sevgili Arkadaşlar,

Hepinizi Birlik Yönetim Kurulu ve şahsım adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

Mayıs ayının son günlerinde gerçekleştirdiğimiz 41. Dönem Genel Kurulumuzda zaman yetersizliği nedeniyle başlamadığımız “Genel Kurul Kararlar Komisyonu raporunun görüşülmesi ve karara bağlanması” maddesini tamamlamak üzere bugün burada bir aradayız.

Hepimiz biliyoruz: 1950'lerden beri yaratılan değerlerimiz ve 70'lerde çizilen yol haritamızın bu dönemki kenar çizgilerini belirlemek üzere bugün gerçekleştirmekte olduğumuz Olağanüstü Genel Kurulumuzda alacağımız kararlar örgütümüz için çok önemli. Bunun için hepimizin Genel Kurulumuzda tartışmalara katılımı çok önemli.

“Bu ülkenin, bu ülke insanının TMMOB'ye olan ihtiyacı devam etmektedir” sözünden hareketle ve halkımıza olan görev ve sorumluluklarımızın bilinciyle; “daha demokratik, daha işlevsel bir TMMOB örgütlülüğü için”, “birlikte üreten, birlikte karar alan, birlikte yöneten bir TMMOB örgütlülüğü için”, “Kararlar almak için” bugün buradayız.

Hepiniz hoş geldiniz.

Sevgili Arkadaşlar,

Öncelikle Anayasa Referandumu ile başlamak istiyorum:

TMMOB 41. Olağan Genel Kurulu'nda oy birliğiyle kabul edilen sonuç bildiğimizde ülkenin son günlerdeki önemli gündemi olan Anayasa referandumu ile ilgili olarak şunları söylemiştik:

“12 Eylül anayasasına da, onun bir devamı olan AKP anayasasına da “hayır” diyoruz. Eşitlikçi, özgürlükçü bir anayasa ancak demokratik katılımın bütün kanalları açılarak yapılabilir. Demokratik katılım olanaklarının önünü açmak üzere başta yüzde onluk seçim barajı, siyasi partiler ve seçim yasaları olmak üzere toplumun siyaset yapma olanaklarını engelleyen tüm yasaların değiştirilmesi için bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da mücadele edeceğiz.”

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

Bu kararımızdan hareketle; 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan referanduma yönelik olarak “12 Eylül Anayasasına da, AKP Anayasasına da Hayır” diyerek, tüm Türkiye çapında yürütülen faaliyetlerimize katılan üyelerimize, çalışanlarımıza, basın açıklamaları yapan Oda Yönetim Kurullarımıza, İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımıza, miting ve kitlesel basın açıklamalarında birlikte olduğumuz tüm emek ve demokrasi güçlerine gösterdikleri duyarlılık ve özverili çalışmalarından dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Türkiye 12 Eylül melanetinden bir türlü kurtulamadı. Bugünlerde neredeyse herkes ‘12 Eylül ile hesaplaşmaktan’ söz ederken de, 12 Eylül düzeni yenilenerek güçlendirildi. 12 Eylül, öncesinde hakkını arayan, kendi geleceğine sahip çıkan bir toplumu yok ederek yerine kula kulluk eden, itiraz etmeyen bir ‘evet toplumu’ yarattı. O yüzden, 1982’de 12 Eylül anayasasına ‘Hayır’ diyen yüzde 8.6 teslim olunmadığının belgesi olarak tarihe geçmişti. Bugün de 12 Eylül anayasasına da AKP’nin anayasasına ‘hayır’ diyerek, başka bir yol arayanların hayır sesi, geleceği kazanabilme umudu olarak not düşüldü yine bir 12 Eylül gününe.

12 Eylül ile gerçek bir hesaplaşma, onun sonucu olarak bugün muhafazakârlık temelinde gelişen yeni sömürü düzenine karşı mücadeleyi gerektirir. Bunun için de ülkemizdeki darbelerin kaynağının iyi bilinmesi gereklidir. Referandum boyunca birileri çıkıp darbelerin kaynağı olarak darbeyi yapan üç-beş generali gösterdi ve onlar yargılandığında darbeye hesaplaşmış olacağını öne sürdüler. Ülkemizde darbelerin kaynağı emperyalizm ve büyük sermaye güçleridir. 12 Mart da, 12 Eylül de emperyalizmin ve büyük sermayenin ihtiyaçlarına bir yanıt olarak, onların icazetiyle gerçekleşmiştir. Bugün ise aynı güçler AKP iktidarının arkasındadır.

O yüzden 12 Eylül ile hesaplaşmak, yalnızca faşist darbenin perdenin önündeki çirkin yüzleriyle hesaplaşmayla sınırlı görülemez, asıl olan neoliberal sömürü politikalarının sonucu olarak yaratılan bugünkü işsizlik ve yoksulluk düzenidir. 12 Eylül diğer yandan da ülkemizdeki halkın aşağıdan gelişen demokratik hareketini kesintiye uğratarak yerine cemaat ve tarikatların gelişimini desteklemiştir. İşte bugünün Türkiye'si 12 Eylül'ün açtığı bu yoldan yaratılmıştır.

12 Eylül darbesini destekleyenler 12 Eylül 2010'da da 'evet' dedi. Dün darbeyi yapanları 'cennetlik' ilan edenler, bugün referandum sonucuyla kendileri için 'cennet ülke' yaratma yolunda bir adım daha attılar.

Referandumun sonucu, AKP'nin tekeli iktidarını kurma yönünde, önündeki yargı engelini de ortadan kaldırdı. Yürütmenin yetkileri artırılarak iktidarın giderek başkanlık sistemine geçişle tek bir elde toplanacağı çağımızın padişahlık sistemi kurulmaya çalışılıyor. Kimi akli eveller ortaya çıkıp bunu 'demokrasiye açılan bir kapı' olarak sunmaya çalışsa da vaziyet ortadadır; bu kapı daha otoriter bir rejime doğru aralanmıştır.

125. maddede yapılan değişiklikle, 'yargı yerindelik denetimi yapamaz' hükmünün anayasal güvence altına alınması ile sermayenin sınırsız sömürsünün önündeki bir engel daha ortadan kaldırılmış oldu. AKP'nin 'küresel sermayenin ülkemize girişini kolaylaştırmak' olarak gerekçelendirdiği bu değişiklikle ülkemiz emperyalist talana daha çok açılmış oldu.

Türkiye'de bugün iktidar yapısı büyük oranda değişmiştir. AKP'nin temsil ettiği ittifak devlet olmuştur. Statüko/demokrasi ikilemi de yer değiştirmiş; AKP eliyle yeni bir statüko inşa edilmiştir. Bu değişimle birlikte rejimin bekçileri de değişmiş, her alanda bir tasfiye gündeme gelmiştir.

Yani ülkemizde güç merkezi değişmiştir, ancak eksen sabit kalmıştır. Ülkemizde yaşanan bütün önemli gelişmelerde olduğu gibi bugün de yaşananlar emperyalizme bağımlılık ilişkileri çerçevesinde gündeme gelmektedir. Yani eksen yine emperyalizmdir. Bu yeni düzenin güç

merkezi ise 'Pensilvanya'dır. Özetle Yeni Türkiye Cumhuriyeti de budur.

Referandum sonuçlarıyla birlikte geleneksel milliyetçi-muhafazakâr tarihsel blok bir kez daha, bu kez AKP etrafında bütünleştirildi. Ülkemizde tarihsel blok her dönemde emperyalizme bağımlı gelişmelerin önünün açılmasının anahtarı olmuştur. Bunun karşısında ise hiç azımsanmayacak bir direnç unsurunun olduğunu da söyleyebiliriz.

AKP bir yandan güçleniyor gibi görünse de dünyada kapitalizmin içine girdiği tarihsel krizle birlikte, giderek düzenin iç çelişkileri daha belirgin bir biçimde açığa çıkmaktadır. Kapitalizm tarihsel krizini, emekçileri daha fazla sömürerek aşmaya çalışmaktadır. AKP de benzer şekilde önümüzdeki günlerde gündeme getireceği 'yeni istihdam projesi' ile esnek ve güvensiz çalışmayı yaygınlaştırarak sermayeye yeni imkânlar sunmaya çalışacaktır. Kamusal ve sosyal bir devlet olma niteliği ortadan kaldırılırken bunun yerine konan cemaat ilişkileri de kendi çatlaklarını yaratmaya başlamıştır.

Bunun sürdürülebilir olmadığı ortadadır. O yüzden çağımız artık yeni direnişlerin ve mücadelelerin gelişen adalet ve özgürlük arayışlarına sahne olacaktır. Avrupa'da yaşananlar, Yunanistan'daki direnişler bunun örneğidir. Ülkemizde unutulmaması gereken en önemli deneylerden birisi de kuşkusuz TEKEL işçilerinin direnişi olmuştur. İşçiler kendi geleceklerine kendi söz ve eylemleriyle sahip çıkarak, 12 Eylül'le de, onun izinde gelişen yeni sömürü

düzeniyle de hesaplaşmanın yolunu hepimize göstermişlerdir.

Maviye boyanmış Türkiye birilerinin pembe düşlerinin gerçeği olurken, yoksullar içinse bir zifiri karanlıktır. 13 Eylül'de borsalar tavan yaptı. Anlaşıldı ki parası olanlar 'evet'i satın almışlardı.

Emekçilerin hayatına baktığımızda ise, bakın TEKEL işçilerini sokağa attılar, yargıya el koyarak onların hakkını aramasının da önüne geçtiler, fabrikaları; madenleri Amerikan şirketlerine peşkeş çektiler, eğitim ve sağlığı paralı hale getirdiler. KPSS rezilliği ortada. Yıllarca bin bir zorlukla okuyan emekçi halk çocukları geleceksizliğe mahkûm edildiği gibi emeklerine cemaatler tarafından el konuldu.

İşte bu bir avuç zengini mutlu, milyonlarca insanı da yoksul ve mutsuz bırakan düzene "bir kez değil bin kez hayır" dedik, demeye devam edeceğiz, sevgili arkadaşlar.

Sevgili Arkadaşlar,

Ülkemizdeki bir diğer önemli husus da Kürt sorununda yaşanan gelişmelerdir. Artık iki halk barış istemektedir. Kan ve gözyaşına kimsenin tahammülü kalmamıştır. Ancak patlayan bombalar barışı her gün biraz daha uzaklaştırmaktadır.

Hakkâri'de patlayan bombalarla 9 insanımızı kaybettik. Bu alçakça saldırı ile birileri savaşıma istekleri olduklarının işaretini veriyorsa artık Türk-Kürt hepimiz bir yürek olup bu savaşın lanet sesine karşı kardeşliğin sesini

yükseltmeliyiz. Yoksa yalnızca insanlarımızı değil, insanlığımızı da kaybedeceğiz.

AKP'nin 'demokratik açılımları'nın içi boş çıkmıştır. Baskı ve şiddetle, tasfiye planı dışında bir çözüm yolunun olmadığı görülen AKP de artık çözümü tasfiyede, sınırın ötesinde aramaktan vazgeçsin. Barış ve kardeşlik için bu topraklar kadar verimli topraklar yoktur. Yeter ki barış bir kez keşfedilmeye çalışılsın, yeter ki her tür siyasi kaygı/çıkar çatışması bir kenara bırakılarak halkların kucaklaşmasına olanak tanınsın.

Bu ülke halkları önündeki engellerden de kurtularak barışmak zorundadır. O yüzden şimdi birbirimize doğru yürüme zamanıdır. Bugün önemli olan silahların kalıcı olarak susmasının sağlanmasıdır. Ancak böylesi bir ortamda kardeşçe, bir arada yaşamının yollarını hep birlikte bulabiliriz.

Sevgili Arkadaşlar,

Son sözler olarak; TMMOB 41. Olağan Genel Kurulu Sonuç Bildirimimizin bugünkü karar alma sürecimizi kolaylaştırdığını da söylemek isterim.

TMMOB 41. Olağan Genel Kurulumuz, ülkemizin emekten ve halktan yana güçlerinin kararlılığını, mücadele azmini, birlik ve dayanışma bayrağını yükseltme iradesinin önemini bir kez daha dile getirmiştir.

TMMOB bundan önce olduğu gibi, gücünü örgütünden alarak; birlikte karar alma, birlikte üretme, birlikte yönetme ilkesini yaşama geçirerek, önümüzdeki dönem zorlaşan koşullarda; emperyalizme ve gerici faşist saldırılara karşı mücadeleyi, sorunlarını halkın sorunlarından farklı görmeden, saldırılara karşı bütün birimleriyle birlikte halkımızın yanında, el ele mücadelesini sürdürecektir.

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

Bertolt Brecht demiş ya:

Diyorsun ki, davamıza hayrı yok bu gidişin.

Karanlık gitgide, diyorsun, derinleşiyor.

Güçler azalıyor diyorsun gitgide.

Bunca yıl, diyorsun, çalış çabala,

sonunda ilk günden daha güç bir duruma düş.

Oysa işte düşman her zamankinden daha kuvvetli.

Yenilmez gibi görünür.

Bizde hatalar yaptık, bu inkâr edilmez.
sayımız yavaş yavaş azalmada.
Sloganlarımız orda burda dağınık.
Düşman sözcüklerimizin bir kesimini çarpıttı.

Bu güne kadar söylediklerimizden hangisi yanlış şimdi?
Bir kısmı mı, yoksa hepsi mi?
Güveneceğimiz kim var artık?
Arta kalanlar mıyız bizler
yaşayan bir ırmaktan fırlatılmış?
Geride mi kalacağız
kimseyi anlamadan ve hiç anlaşılmadan?
Yoksa şans mı gerek bize?
İşte senin sordukların bunlar.
Ama kimseden bir yanıt bekleme,
Yanıtını da kendin ver.

TMMOB bu sorunun yanıtını veriyor sevgili arkadaşlar.

Kapitalizmin ve emperyalizmin askeri, ekonomik, politik ve kültürel tüm örgütlerinden bağımsız, "Bir Başka Dünya, Bir Başka Türkiye Mümkün"dür. Ernesto Che Guevara'nın dediği gibi; gerçekçi olacağız, imkânsızı isteyeceğiz. TMMOB'nin 41. Dönemini bugün alacağımız kararlarla üç kelime belirleyecektir: "Mücadele. Mücadele. Mücadele."

Sevgili Başkanımız Teoman Öztürk'ün dediği gibi: "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve tekniği, emperyalizmin ve sömürgeçlerin emrine değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız."

Hepimize kolay gelsin.

GENEL KURULA KATILIM

	Delege Sayısı	Katılım
Doğal Delege	33	26
Çevre Mühendisleri Odası	100	28
Elektrik Mühendisleri Odası	100	65
Fizik Mühendisleri Odası	40	8
Gemi Mühendisleri Odası	50	2
Gemi Makina İşletme Mühendisleri Odası	23	-
Gıda Mühendisleri Odası	100	30
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası	100	50
İçmimarlar Odası	36	-
İnşaat Mühendisleri Odası	100	76
Jeofizik Mühendisleri Odası	78	35
Jeoloji Mühendisleri Odası	100	36
Kimya Mühendisleri Odası	100	37
Maden Mühendisleri Odası	100	54
Makina Mühendisleri Odası	100	94
Metalurji Mühendisleri Odası	73	32
Meteoroloji Mühendisleri Odası	10	6
Mimarlar Odası	100	51
Orman Mühendisleri Odası	100	26
Petrol Mühendisleri Odası	18	2
Peyzaj Mimarları Odası	78	9
Şehir Plancıları Odası	90	15
Tekstil Mühendisleri Odası	33	1
Ziraat Mühendisleri Odası	100	41
TOPLAM	1762	724

TMMOB 41. DÖNEM OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU'NDA KARAR ALTINA ALINAN TASARILAR

TMMOB'nin 24-25 Eylül 2010 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu'nda karar altına alınan tasarılar aşağıdaki adresten ulaşılabilir.

http://www.tmmob.org.tr/resimler/ekler/f53d83ec0691550_ek.pdf?tipi=2&turu=X&sube=0